

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3006/2015. (I. 12.) AB VÉGZÉSE**alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Balassagyarmati Törvényszék 2.Pf.20.031/2014/6. számú ítélete, valamint a Balassagyarmati Járásbíróság 9.P.20.728/2013/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján – 2014. június 19-én – alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Balassagyarmati Törvényszék 2.Pf.20.031/2014/6. számú ítélete, valamint a Balassagyarmati Járásbíróság 9.P.20.728/2013/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény I. cikkét, VI. cikk (1)–(2) bekezdését, XV. cikk (1)–(2) bekezdését, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [3] 2. Az indítványozó kérelmet terjesztett elő a Székesfehérvári Törvényszék elnökénél, amelyben a következőkről kért tájékoztatást: „a Székesfehérvári Törvényszék olyan esetekben, amikor a fellebbezést hivatalból elutasítja és a döntés ellen fellebbezési jogot biztosít, valamennyi ügyben alkalmazza-e az 1.Pkk.21893/2012/12. számú végzés rendelkező részében foglalt azon formulát, miszerint a fellebbezést elutasító végzéssel szemben nyilvánvalóan alaptalan fellebbezést előterjesztő felet pénzbírsággal sújthatja, melynek összege legfeljebb 500 000 Ft. lehet” [a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 237. § második fordulata].
- [4] A Székesfehérvári Törvényszék elnökhelyettese e kérelem teljesítését megtagadta arra hivatkozással, hogy egyrészt az információs önrendelkezési jogról

és az információ szabadságáról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 5. és 6. pontjai alapján az egyedi bírósági ügyekben hozott, személyes adatokat tartalmazó döntések nem minősülnek közérdekű adatnak; másrészt álláspontja szerint nincs olyan speciális jogszabály, amelynek alapján a kért adatok közérdekből nyilvános adatnak minősülnének. Az indítványozó e döntés ellen kereseti kérelmet terjesztett elő.

- [5] A Balassagyarmati Járásbíróság alkotmányjogi panasszal támadott 9.P.20.728/2013/5. számú ítéletében a kereseti kérelmet nem találta megalapozottnak. Indokolása alapján közérdekű adatnak minősül az a tájékoztatás, miszerint a fellebbezést elutasító végzéssel szemben nyilvánvalóan alaptalan fellebbezést előterjesztő fél pénzbírsággal sújtható, amelynek összege 500 000 Ft. Az Infotv. 26. § (1) bekezdése alapján kérhető a bíróságtól annak a kiadása, hogy 1. meghatározott döntésben a fenti tájékoztatás szerepel-e; továbbá 2. az adott ügyszám megjelölésével az is, hogy konkrét ügyben a fellebbezést hivatalból utasították-e el. Olyan adatrögzítést ugyanakkor egyik bíróság sem végez, amely nyilvántartaná, hogy mely ügyekben került sor a fellebbezés hivatalból történő elutasítására, és ezek a döntések tartalmazzák-e az indítványozó által megjelölt tájékoztatást. A Balassagyarmati Járásbíróság érvelése szerint az Infotv. 26. § (1) bekezdése alapján nem telepít a közfeladatot ellátó szervekre olyan feladatot, amelynek alapján köteles lenne az általa nem kezelt információt előállítani. Helyt adott továbbá a Székesfehérvári Törvényszék azon hivatkozásának, miszerint az indítványozó adatkiadási kérelme – a Kúria Pfv.IV.20137/2013/6. számú ügyben kibocsátott elvi ítélete nyomán – a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 5. § (1) bekezdése szerinti joggal való visszaélésnek minősül.

- [6] 3. A Balassagyarmati Törvényszék az alkotmányjogi panasszal szintén támadott 2.Pf.20.031/2014/6. számú ítéletével helybenhagyta a Balassagyarmati Járásbíróság 9.P.20.728/2013/5. számú ítéletét. Az ítélet indokolása alapján helyes volt az elsőfokú bíróság érvelése, amelynek alapján a közérdekű adat kiadására irányuló igény teljesítése a kért adat meglétét feltételezi; ha a megismerni kért adatok nem állnak az adatkezelő rendelkezésére, nem kötelezhető annak előállítására, amennyiben az aránytalan terhet róna rá. E megtagadási ok megfelel az Infotv. 30. § (2) bekezdésének: a kért adatok előállítása aránytalan többletterhet róna a bíróságra, ugyanis dolgozóit feladataik ellátásának terhére kellene adatgyűjtésre beosztani. Ezt a bíróság az ügyforgalmi

statisztikák ismeretében tényként állította. A Balassagyarmati Törvényszék támadott ítéletében azt is megfogalmazza, hogy ugyan az Alaptörvény biztosítja a közérdekű adatok megismerhetőségéhez fűződő alapjogot, ez azonban nem jelenti azt, hogy az igényérvényesítési eljárásban a régi Ptk. szabályai, így a joggal való visszaélés tilalma ne érvényesülne.

- [7] 4. Az indítványozó a Székesfehérvári Törvényszék elnökének adatigénylési kérelmet elutasító döntésével összefüggésben állította, hogy az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésébe ütköző volt, ezzel kapcsolatban indokolást nem terjesztett elő. Hivatkozott továbbá az Alaptörvény I. cikkére is, ám ezzel összefüggésben sem terjesztett elő indokolást.
- [8] Az indítványozó szerint a Balassagyarmati Törvényszék ítélete nem felel meg a tisztességes eljárás követelményének [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés], mert a bíróság nem folytatott le megfelelő bizonyítási eljárást a tekintetben, hogy az adatigénylés teljesítése valóban aránytalan munkaterhet jelentene-e a Székesfehérvári Törvényszékekre. Azért is sérül – az indítvány alapján – a tisztességes eljáráshoz való jog, mert a másodfokú bíróság nem alkalmazhatta volna az ügyben a Ptk. 5. § (1) bekezdését, és a joggal való visszaélés megállapításával összefüggésben sem folytatott le bizonyítást. A Balassagyarmati Törvényszék – indítványozó szerint – „semmibe vette a bizonyítás szabályait”, ugyanis „a bizonyítási teher nem teljesítésének következményeit nem az alperes terhére értékelte”. Indítványozó szerint az eljáró bíróság azért „veszi elő” a Ptk. 5. §-ában foglalt szabályt, hogy „megakadályozza az Alaptörvényben foglalt alapvető jog gyakorlását”. Az alaptörvényellenességet tehát azzal valósította meg a bírói ítélet, hogy megalapozatlanul minősítette joggal való visszaélésnek az indítványozó adatigénylési kérelmét.
- [9] Mindezekon túl az indítványozó megjelölte az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének, valamint XV. cikk (1)–(2) bekezdésének sérelmét is, mivel a bíróság az esetleges egyéni cél meglétét ítéletében feltüntette. Az indítványozó szerint őt „minden megkülönböztetés, indokolás, regisztráció [...] nélkül megilleti a közérdekű adatok megismeréséhez való jog”.
- [10] 5. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi

panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.

- [11] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság tanácsa az alábbiakat állapította meg. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróságnak kizárólag a bírói döntés alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van jogköre, amelynek célja a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölése.
- [12] 5.1. Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét egyrészt azért állította, mert az eljáró bíróságok ítéleteikben nem bizonyították megfelelően, hogy milyen munkát igényelne és leterheltséget jelentene a kért adatok előállítás.
- [13] Az Alkotmánybíróság már megállapította: „önmagában az a tény, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokat a bíróságok az indítványozótól eltérő módon értékelték, azokból nem az indítványozó által helyesnek vélt következtetést vonták le, [...] még nem teszi az eljárást tisztességtelenné {3202/2013. (X. 31.) AB végzés, Indokolás [10]}. Nem lehet tehát alkotmányossági vizsgálat tárgya, hogy a bíróság milyen tényeket, bizonyítékokat vett figyelembe, és hogyan értékelt azokat.
- [14] A benyújtott panasz a bizonyítás tisztességes eljárás követelményébe ütközését állító része nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek, mivel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével kapcsolatosan sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet nem vetett fel.
- [15] 5.2. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét állította annak kapcsán is, hogy a bíróság nem bizonyította, hogy valóban megvalósult-e a régi Ptk. 5. § (1) bekezdésében foglalt joggal való visszaélés. A tisztességes eljárás követelményébe ütközőnek tartotta a régi Ptk. 5. § (1) bekezdésének az alkalmazását. Megjegyezte azt is, hogy az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésébe, valamint XV. cikk (1)–(2) bekezdésébe ütközik az egyéni cél feltüntetése az ítéletben.
- [16] Az alkotmányjogi panasszal támadott bírói ítéleteket a bíróságok nem a régi Ptk. 5. § (1) bekezdésére, hanem az Infotv. vonatkozó szabályaira hivatkozva

hozták meg: a Balassagyarmati Járásbíróság az Infotv. 26. § (1) bekezdése alapján, a Balassagyarmati Törvényszék ezzel egyetértve és ezt kiegészítve az Infotv. 30. § (2) bekezdésére hivatkozással utasította el indítványozó kereseti kérelmét. Az indítványozó kérelmét az ügyben eljáró bíróságok nem a régi Ptk. 5. § (1) bekezdésében meghatározott joggal való visszaélésre hivatkozással utasították vissza, ítéleteikben mintegy másodlagos jelleggel értékelték a kérelem előterjesztésének körülményeként, és erre tekintettel hivatkoztak az egyéni célra is. Az alkotmányjogi panasz ebben a részében nem felel meg az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételeknek, hiszen az indítványozó alkotmányjogi panaszát e vonatkozásban nem a döntés érdemével összefüggésben terjesztette elő. Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján csak a bírói döntést érdemben befolyásoló, pontosan körülírt alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának ezen elemével nem a bírói ítéletek érdemét érintő kifogást terjesztett elő, az nem minősült a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló kérelemnek.

- [17] 5.3. Az alkotmányjogi panasz akkor alkalmas érdemi elbírálásra, ha az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelően határozott kérelmet tartalmaz. Az indítványozó az Alaptörvény I. cikkét megjelölte ugyan, ám nem fejtette ki, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott ítéletek miért és mennyiben sértik e rendelkezéseket. Az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény I. cikkével, így az alkotmányjogi panasz e részében nem felelt meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b*) és *e*) pontjaiban foglaltaknak.
- [18] 5.4. Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésének sérelmét arra hivatkozással jelölte meg, hogy a korábbi ügy alperese (Székesfehérvári Törvényszék) jogalap nélkül utasította el adatigénylési kérelmét, e sérelemre tehát nem a panasszal érintett bírói ítéletek vonatkozásában hivatkozott.
- [19] Az alkotmányjogi panasz a VI. cikk (2) bekezdésére vonatkozó része nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek, mivel ezzel az indítványozó nem az alkotmányjogi panaszában támadott ítéleteket, hanem egy korábbi ügyben, a Székesfehérvári Törvényszék kérelmét elutasító döntését kifogásolta.

[20] 6. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 29. §-ában, valamint az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b)* és *e)* pontjaiban foglalt feltételek hiánya miatt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére is, visszautasította.

Budapest, 2014. december 16.

Dr. Stumpf István s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1234/2014.

